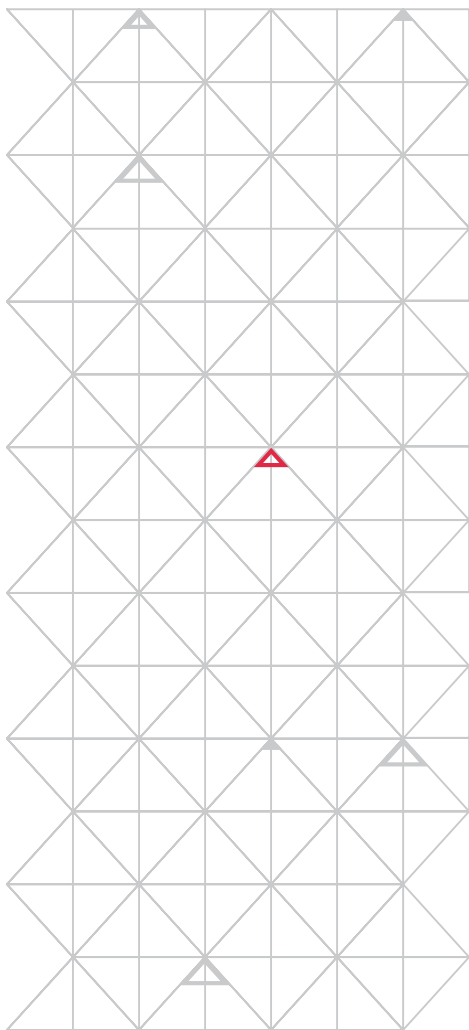

BROSZURA INFORMACYJNA

NARODOWE CENTRUM NAUKI

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to agencja wykonawcza powołana w wyniku reformy systemu finansowania nauki z 2010 r. NCN wspiera badania podstawowe, czyli prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Centrum regularnie ogłasza konkursy na projekty badawcze, stypendia doktorskie i staże podoktorskie.

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki weszła w życie 1 października 2010 r. NCN oficjalnie rozpoczęło działalność 4 marca 2011 r., a kilkanaście dni później ogłosiło pierwsze konkursy na projekty badawcze. Nadzór nad NCN sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zaś za kształt konkursów Centrum odpowiada Rada, składająca się z dwudziestu czterech wybitnych naukowców. Pracami Biura Centrum kieruje dyrektor.

NCN w liczbach

(marzec 2011 – grudzień 2015)

KONKURSY REGULARNE

OGŁOSZONYCH
KONKURSÓW

ROZSTRZYGNIĘTE
KONKURSY

LICZBA PRYZNA-
NYCH GRANTÓW

PRYZNANE ŚRODKI

KONKURSY MIĘDZYNARODOWE

OGŁOSZONE
KONKURSY

ROZSTRZYGNIĘTYCH
KONKURSÓW

LICZBA PRYZNA-
NYCH GRANTÓW

PRYZNANE ŚRODKI

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

D

DYREKTOR

Dyrektor kieruje działalnością Narodowego Centrum Nauki. Odpowiada za realizację zadań ustawowych i gospodarkę finansową Centrum oraz reprezentuje je na zewnątrz. Jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu NCN.

R

RADA NARODOWEGO CENTRUM NAUKI

Rada Narodowego Centrum Nauki jest złożona z dwudziestu czterech naukowców reprezentujących różne dyscypliny nauki. Rada m.in. określa priorytetowe obszary badań podstawowych zgodnie ze strategią rozwoju kraju, określa warunki przeprowadzania konkursów na projekty badawcze, ustala wysokość środków na nie przeznaczonych, ogłasza konkursy na stypendia doktorskie i staże po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Rada wybiera również członków Zespołów Ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych.

K

KOORDYNATORZY DYSCYPLIN

Koordinаторы дисциплин отвечают за организацию работ Группы Экспертов и проведение конкурсов на проекты исследований. Они следят за обеспечением их надлежащего, беспристрастного и честного проведения. Координаторы имеют как минимум степень доктора и избираются в ходе открытого конкурса. Работают в Национальном Центре Науки в трех группах: гуманитарных, социальных и о культуре, естественных и технических наук и наук о жизни.

B

BIURO NCN

Бюро NCN это административная часть Центра, состоящая из нескольких отделов и нескольких групп, ответственная за текущую обработку конкурсов на проекты исследований и организацию заседаний Группы Экспертов. Бюро управляет также процессом подписания договоров о финансировании проектов, осуществляет надзор за их реализацией и занимается сотрудничеством с международными организациями в области финансирования исследований. В структуре бюро действует информационный пункт для заявителей, а Отдел Исследований и Развития Ученых занимается текущим поддержанием для грантополучателей реализующих проекты.

DYREKTOR

**Prof. dr hab.
Zbigniew Błocki**

Pracownik Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego od 1990 r. Spędził w sumie kilka lat za granicą, m.in. w Szwecji, USA (także jako stypendysta Fulbrighta) i w Niemczech. Był także wielokrotnie zapraszany na wykłady do ośrodków naukowych na całym świecie. W latach 2010-2015 zasiadał w Radzie NCN, a od marca 2015 r. pełni funkcję dyrektora NCN. W przeszłości był m.in. dyrektorem Instytutu Matematyki UJ, a także zastępcą przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego 6. Europejskiego Kongresu Matematyki, który odbył się w Krakowie w 2012 r. W latach 2010-2015 na UJ koordynował projekt w ramach Międzynarodowych Projektów Doktoranckich FNP, a obecnie jest kierownikiem projektu w programie Ideas Plus. Jest laureatem Nagrody im. Zaremby Polskiego Towarzystwa Matematycznego (2007) oraz Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe (2008). W 2014 r. otrzymał Laur Jagielloński.

PRZEWODNICZĄCY RADY

**Prof. dr hab.
Michał Karoński**

Prof. dr hab. Michał Karoński jest profesorem zwyczajnym, kierownikiem Zakładu Matematyki Dyskretnej na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prowadzi badania w zakresie matematyki dyskretnej oraz informatyki teoretycznej. Ma w swoim dorobku ponad pięćdziesiąt publikacji naukowych oraz ponad trzydzieści referatów wygłoszonych na zaproszenie organizatorów konferencji międzynarodowych (w tym kilkanaście referatów plenarnych). W trakcie kariery zawodowej odbył staż podoktorski na University of Florida, był również profesorem wizytującym na uniwersytetach: Southern Methodist University, Purdue University oraz The Johns Hopkins University. Od 1992 roku jest profesorem wizytującym na Emory University w Atlancie, USA. Prowadził badania naukowe w wielu ośrodkach zagranicznych, w tym w uniwersytetach w Moskwie, Lund, Bielefeld i Pittsburgu oraz w centrach badawczych w USA, Danii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii, Singapurze oraz Szwecji.

KONKURSY NCN

Narodowe Centrum Nauki wspiera realizację badań podstawowych w formie projektów badawczych, stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. W konkursach NCN o finansowanie może starać się każdy naukowiec, niezależnie od wieku i stażu.

W ofercie Centrum znajduje się jedenaście stałych typów konkursów, skierowanych do różnych grup badaczy oraz konkursy nieregularne, zwykle ogłaszane we współpracy z partnerami zagranicznymi. Wnioski można składać w trzech obszarach tematycznych – grupach nauk:

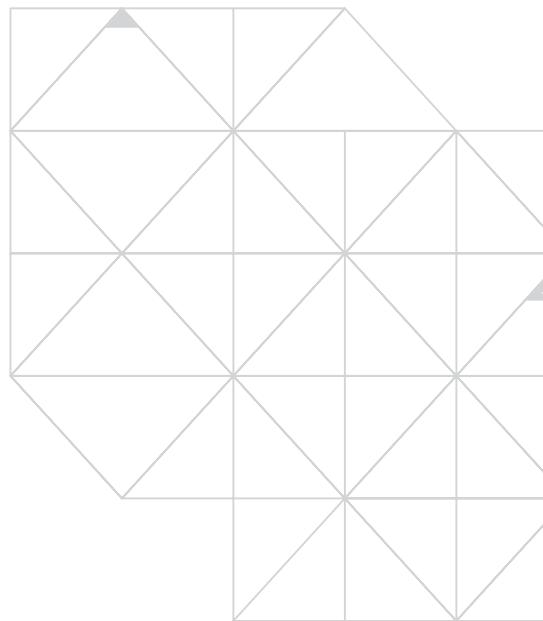
 NAUKI HUMANISTYCZNE, SPOŁECZNE I O SZTUCE

 NAUKI ŚCISŁE I TECHNICZNE

 NAUKI O ŻYCIU

Naukowcy mogą składać wnioski z ramienia podmiotu, w którym są zatrudnieni (m.in. uczelni, instytucji, konsorcjum), mogą również starać się o finansowanie jako osoby fizyczne. W większości konkursów w projekcie można zaplanować zakup aparatury naukowo-badawczej, z wyłączeniem tzw. dużej infrastruktury badawczej. Wnioski należy przygotować według wy-

tycznych konkursowych, w języku polskim i angielskim oraz przestać do NCN w wersji elektronicznej i papierowej, w terminach otwarcia naboru wniosków. Finansowanie otrzymują najlepsze projekty badawcze z zakresu badań podstawowych, których kierownicy i członkowie zespołów badawczych dysponują niezbędnym doświadczeniem naukowym oraz zapleczem odpowiednim do ich realizacji.

KON- KURSY NCN

POCZĄTKUJĄCY NAUKOWCY

PRELUDIUM

osoby bez stopnia naukowego doktora, otwarcie przewodu doktorskiego nie jest warunkiem ubiegania się o finansowanie

ETIUDA

stypendium dla osób z otwartym przewodem doktorskim

NAUKOWCY POSIADAJĄCY STOPIEŃ DOKTORA

SONATA

stopień naukowy doktora uzyskany nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem złożenia wniosku

SONATA BIS

stopień naukowy doktora uzyskany w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem złożenia wniosku

FUGA

staż podoktorski, stopień doktora uzyskany nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem złożenia wniosku

DOŚWIADCZENI NAUKOWCY

MAESTRO

co najmniej stopień naukowy doktora, realizacja pionierskich badań naukowych

SYMFONIA

wybitni naukowcy, realizacja międzydziedzinowych projektów badawczych

TANGO

wdrażanie wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych

OTWARTE DLA WSZYSTKICH NAUKOWCÓW

OPUS

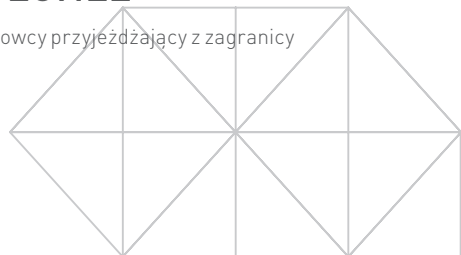
projekty badawcze w tym finansowanie aparatury naukowo-badawczej

HARMONIA

projekty międzynarodowe

POLONEZ

naukowcy przyjeżdżający z zagranicy

PRELUDIUM

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową, które nie posiadają stopnia naukowego doktora. Projekty realizowane w ramach PRELUDIUM trwają od 1 roku do 3 lat i są realizowane pod nadzorem promotora lub opiekuna naukowego. Badania finansowane w ramach tego konkursu nie muszą być związane z przygotowującą rozprawą doktorską.

ETIUDA

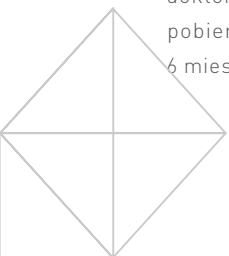
Konkurs dla osób z otwartym przewodem doktorskim lub dla tych, które będą miały wszczęty przewód doktorski do końca czerwca danego roku. Laureaci tego konkursu otrzymują stypendium na okres przygotowywania rozprawy doktorskiej, od 6 do 12 miesięcy. Stypendyści muszą również odbyć trwający od 3 do 6 miesięcy staż w zagranicznym ośrodku naukowym. NCN pokrywa koszty podróży i pobytu za granicą. Laureat konkursu musi uzyskać stopień naukowy doktora w terminie do 12 miesięcy po zakończeniu pobierania stypendium, jednak nie wcześniej niż 6 miesięcy po rozpoczęciu jego pobierania.

SONATA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora. Celem tego konkursu jest wsparcie kierownika projektu w prowadzeniu innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub rozwiązania metodologicznego. W konkursie mogą brać udział naukowcy, którzy uzyskali stopień naukowy doktora nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem złożenia wniosku.

SONATA BIS

Konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Konkurs skierowany jest zwłaszcza do młodych doktorów habilitowanych i profesorów. SONATA BIS wspiera tworzenie zespołów prowadzących najbardziej nowatorskie prace badawcze.

FUGA

Konkurs na staże podoktorskie jest skierowany do osób rozpoczynających karierę naukową, które uzyskały stopień doktora nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem wystąpienia do NCN z wnioskiem lub uzyskają go do końca czerwca danego roku. Konkurs ten ma na celu zwiększenie mobilności kadry naukowej w Polsce oraz powiększenie kompetencji badaczy przez ich udział w zespołach naukowych w różnych częściach kraju. Staż finansowany przez NCN należy odbyć poza województwem, w którym stażysta był zatrudniony lub faktycznie wykonywał pracę w ciągu ostatnich dwóch lat i jednocześnie poza województwem, w którym znajduje się jednostka macierzysta stażysty.

TANGO

Konkurs na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników o znaczącym potencjale innowacyjnym uzyskanych w rezultacie badań podstawowych. TANGO jest wspólnym przedsięwzięciem Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju podjętym w celu ułatwienia jednostkom naukowym i uczelniom wprowadzania na rynek nowoczesnych technologii, produktów i usług oraz wzmocnienia współpracy naukowców z przedsiębiorcami.

SYMFONIA

Konkurs na międzydziedzinowe projekty badawcze, skierowany do wybitnych naukowców, których badania wyróżniają się najwyższą jakością i odważnym przekraczaniem granic pomiędzy różnymi dziedzinami nauki, przyczyniając się do tworzenia nowych wartości i otwierania nowych perspektyw w nauce. Celem konkursu jest wspieranie badań podstawowych prowadzonych przez współpracujące ze sobą zespoły lub indywidualnych partnerów. W konkursie preferowane są projekty, które mają na celu osiągnięcie postępu w więcej niż jednym obszarze, a nie jedynie wykorzystanie osiągnięć jednej dziedziny nauki do rozwoju innych.

HARMONIA

Konkurs na projekty międzynarodowe, które nie są współfinansowane ze środków zagranicznych. W konkursie można starać się o finansowanie projektów, które będą realizowane bezpośrednio we współpracy z partnerami, w ramach programów/inicjatyw międzynarodowych lub z wykorzystaniem wielkich międzynarodowych urzędów badawczych. Regulamin konkursu nie dopuszcza zakupu aparatury naukowo-badawczej.

MAESTRO

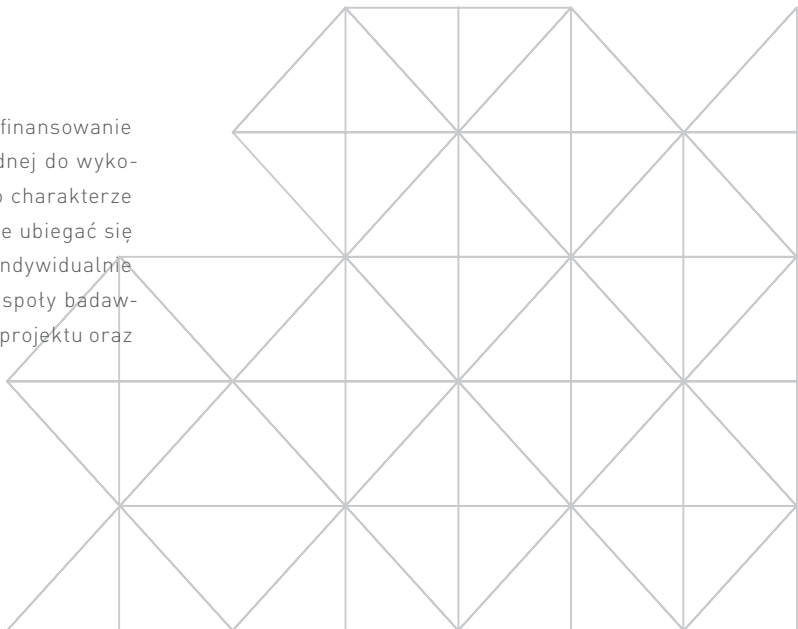
Konkurs dla doświadczonych naukowców na projekty badawcze mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy i których efektem mogą być odkrycia naukowe. W konkursie mogą brać udział osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, które w ciągu ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku m.in. opublikowały co najmniej 5 publikacji w renomowanych czasopismach naukowych oraz kierowały realizacją co najmniej dwóch zakończonych projektów badawczych wyłonionych w drodze konkursu.

OPUS

Konkurs na projekty badawcze, w tym finansowanie aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do wykonania tych projektów. Jest to konkurs o charakterze ogólnym, w którym o finansowanie może ubiegać się każdy badacz. Projekty są realizowane indywidualnie przez kierownika projektu lub przez zespoły badawcze, w skład których wchodzi kierownik projektu oraz dowolna liczba wykonawców.

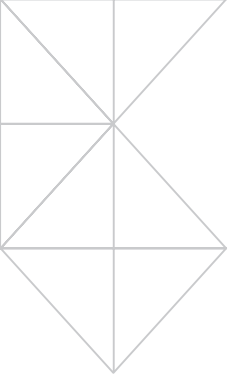
POLONEZ

Konkurs dla naukowców przyjeżdżających z zagranicy, którzy chcą prowadzić badania w polskich jednostkach naukowych. Adresatami konkursu są naukowcy posiadający stopień doktora lub przynajmniej cztery lata doświadczenia badawczego, którzy w okresie 3 lat przed złożeniem wniosku nie mieszkali, nie pracowali ani nie studiowali w Polsce dłużej niż 12 miesięcy, jak również nie kierowali w tym czasie żadnym projektem badawczym realizowanym w polskiej jednostce. POLONEZ otrzymał dofinansowanie w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020” na podstawie umowy Nr 665778 o dofinansowanie działań „Marie Skłodowska-Curie”.

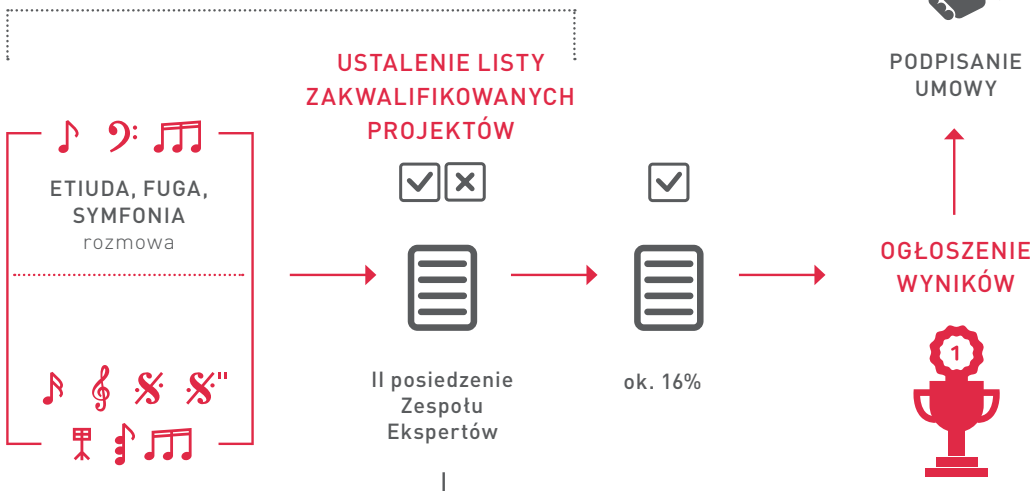

PROCES OCENY WNIOSKÓW

ETAP II

ETIUDA, FUGA,
SYMFONIA
rozmowa

OPUS, PRELUDIUM,
SONATA, SONATA BIS,
MAESTRO, HARMONIA,
SYMFONIA

ocena indywidualna wniosku przez ekspertów zewnętrznych, w tym zagranicznych

USTALENIE LISTY ZAKWALIFIKOWANYCH PROJEKTÓW

II posiedzenie Zespołu Ekspertów

odrzucone projekty

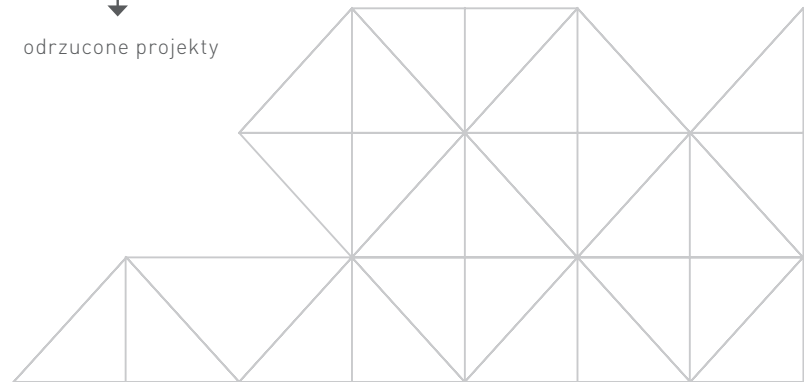

ok. 16%

PODPISANIE UMOWY

OGŁOSZENIE WYNIKÓW

OCENA WNIOSKÓW

Celem Narodowego Centrum Nauki jest finansowanie najlepszych badań naukowych poprzez wypracowany dwuetapowy system środowiskowej oceny wniosków (peer review). Rada Narodowego Centrum Nauki przyjęła, jako ogólną zasadę, uwzględnianie w starannie przemyślanych proporcjach zarówno oceny jakości samego projektu, jak i dorobku jego wykonawców.

Proces oceny wniosku rozpoczyna się od oceny formalnej dokonywanej przez koordynatorów dyscyplin, która obejmuje sprawdzenie kompletności oraz prawidłowości przygotowania i złożenia wniosku o finansowanie projektu. Oceny merytorycznej wniosków dokonują Zespoły Ekspertów* i przebiega ona dwuetapowo.

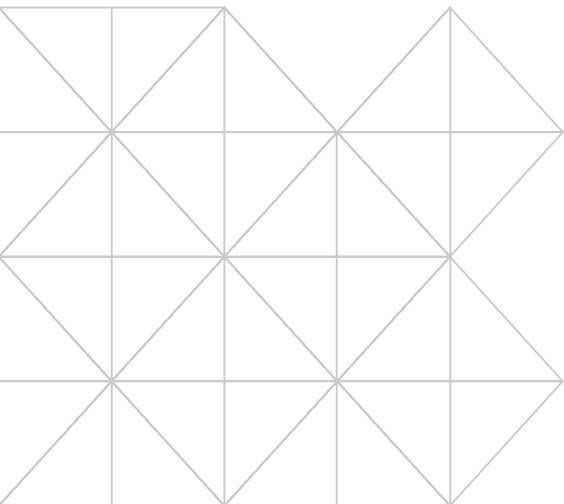
I ETAP

Wnioski są oceniane indywidualnie przez członków Zespołów Ekspertów. Przygotowane oceny stanowią punkt wyjścia do dyskusji nad oceną wniosku podczas pierwszego posiedzenia panelowego. Decyzja o odrzuceniu wniosku lub zakwalifikowaniu go do drugiego etapu oceny jest podejmowana kolegiąlnie przez zespół. Zespoły Ekspertów przygotowują listy rankingowe wniosków rekomendowanych do II etapu.

II ETAP

Wnioski są oceniane przez recenzentów zewnętrznych, w tym zagranicznych, których opinie są następnie omawiane przez Zespół Ekspertów podczas drugiego posiedzenia panelowego. Ekspertów zewnętrznych wskazują koordynatorzy dyscyplin z uwzględnieniem osób rekomendowanych przez członków zespołu. Ostateczne uzgodnienie ocen dla poszczególnych wniosków oraz ustalenie listy rankingowej projektów zakwalifikowanych do finansowania należy do Zespołu Ekspertów. W niektórych konkursach na II etapie oceny przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna.

* Zespół Ekspertów - grupa ekspertów wybranych przez Radę NCN spośród wybitnych naukowców, powołana przez dyrektora NCN do oceny wniosków w ramach panelu dziedzinowego lub w grupie nauk.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie badań prowadzonych przez polskich naukowców we współpracy z partnerami z zagranicy. Raz w roku NCN ogłasza konkurs HARMONIA na międzynarodowe projekty badawcze, a poza tym włącza się w programy sieciowe oraz nawiązuje współpracę dwustronną z zagranicznymi organizacjami wspierającymi badania naukowe. Sieci typu ERA-NET będące częścią programów ramowych UE oraz tzw. Inicjatywy Wspólnego Programowania (Joint Programming Initiatives – JPI), złożone z agencji finansujących badania naukowe w Europie, organizują konkursy na międzynarodowe projekty badawcze realizowane wspólnie przez zespoły naukowców z co najmniej trzech krajów należących do sieci.

W 2014 r. Narodowe Centrum Nauki nawiązało współpracę dwustronną z Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) – niemiecką organizacją wspierającą badania naukowe, w ramach której zorganizowano konkurs BEETHOVEN na polsko-niemieckie projekty badawcze. NCN współpracuje także z European Research Council (ERC), instytucją finansującą pionierskie projekty naukowe w Europie. Centrum jest również członkiem Science Europe (SE) – organizacji zrzeszającej agencje finansujące badania naukowe oraz instytucje badawcze z całej Europy.

Działalność NCN w ramach współpracy międzynarodowej w latach 2014/2015:

KONKURS	Obszar tematyczny
HERA (Humanities in the European Research Area)	nauki humanistyczne
NORFACE (New Opportunities for Research Funding Agency Co-operation in Europe)	nauki społeczne
BEETHOVEN konkurs na polsko-niemieckie projekty badawcze organizowany wspólnie z Deutsche Forschungsgemeinschaft	nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce [2014]
ERA-NET Smart Urban Futures	urbanistyka
INFECT-ERA (ERA-NET on human infectious diseases)	choroby zakaźne
BiodivERsA (Consolidating the European Research Area on biodiversity and ecosystem services)	bioróżnorodność
JPND (EU Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research)	choroby neurodegeneracyjne
JPI HDHL (Joint Programming Initiative: A Healthy Diet for a Healthy Life)	zdrowe żywienie
JPI-EC- AMR: ERA-NET COFUND on Antimicrobial Resistance	oporność na antybiotyki
CHIST-ERA (European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies)	technologie informacyjne i komunikacyjne
Quant-ERA (ERA-NET COFUND on Quantum Technologies)	technologie kwantowe
ASPERA	astrofizyka cząstek

MŁODZI NAUKOWCY

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową, czyli będących przed doktoratem lub do 7 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Z myślą o nich powstały konkursy PRELUDIUM, SONATA, ETIUDA i FUGA, w których nie muszą rywalizować z bardziej doświadczonymi badaczami.

W konkursach NCN rozstrzygniętych w 2015 r.

22%

łącznie kwoty przyznanej naukowcom stanowiła kwota przeznaczona na badania w ramach konkursów dedykowanych osobom rozpoczynającym karierę naukową: PRELUDIUM, SONATA, FUGA oraz ETIUDA

< 35

51%

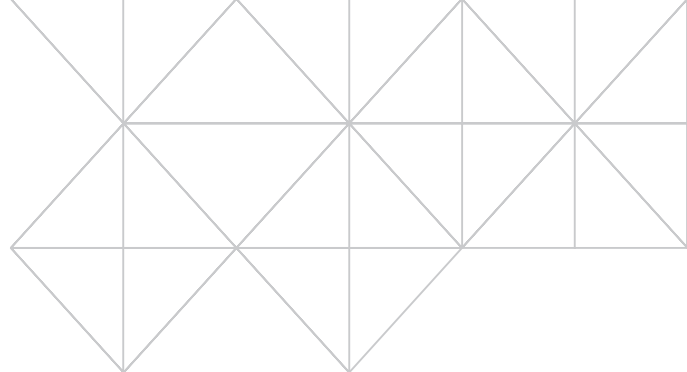
zakwalifikowanych do finansowania projektów jest kierowanych przez młodych naukowców do 35. roku życia

< 35

47%

ogółu wniosków stanowiły wnioski złożone przez młodych naukowców do 35. roku życia

NAGRODA NCN 2015

Nagroda Narodowego Centrum Nauki to wyróżnienie dla młodych uczonych za znaczne osiągnięcia naukowe, dokonane w ramach badań podstawowych prowadzonych w polskiej jednostce naukowej, udokumentowane publikacjami afiliowanymi w polskiej jednostce naukowej. Nagrodę ustanowiła Rada Narodowego Centrum Nauki w lutym 2013 r. Wyróżnienie, w trzech obszarach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki o życiu, nauki ścisłe i techniczne, przyznaje Kapituła, w skład której wchodzi dyrektor i Rada NCN oraz przedstawiciele fundatorów Nagrody.

Wyróżnienia dla młodych badaczy zostały przyznane już trzykrotnie: po raz pierwszy 9 maja 2013 r. podczas Dni NCN w Katowicach, po raz drugi 9 października 2014 r. w Krakowie, po raz trzeci 7 października 2015 r. w Krakowie.

NAUKI
HUMANISTYCZNE,
SPOŁECZNE
I O SZTUCIE

NAUKI ŚCISŁE
I TECHNICZNE

NAUKI O ŻYCIU

NAUKI HUMANISTYCZNE, SPOŁECZNE I O SZTUCE

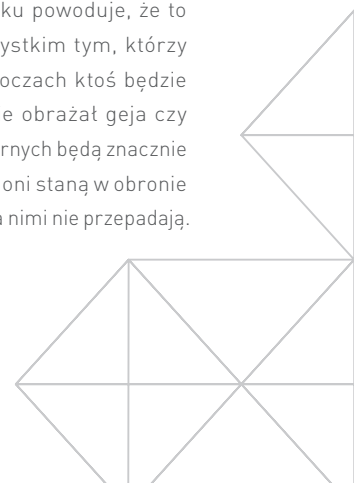
PROF. DR HAB. MICHAŁ BILEWICZ

*Wydział Psychologii Uniwersytetu
Warszawskiego*

Osiągnięcie naukowe: pokazanie trójczynnikowej struktury współczesnego antysemityzmu i jej psychologicznych konsekwencji

Badania prof. Michała Bilewicza, psychologa społecznego związanego z Uniwersytetem Warszawskim, eksplorują psychologiczne mechanizmy odpowiedzialne za uprzedzenia i dehumanizację. Pokazują, czemu zwykli ludzie zaczynają wierzyć w teorie spiskowe na temat Żydów. Gdy narasta kryzys, a wielu ludzi zaczyna odczuwać pogorszenie swojej sytuacji materialnej, pojawia się potrzeba wyjaśnienia przyczyn trudności. Właśnie te psychologiczne potrzeby skłaniają ludzi do tworzenia teorii spiskowych i postrzegania innych jako potajemnie knujących przeciw nam. Badania prof. Bilewicza dowodzą, że uprzedzenia antysemickie są też częścią szerszego profilu

osobowości, zwanego przez psychologów autorytaryzmem. Autorytaryści to ludzie mitujący postuszeństwo, konformizm i silną władzę. Osoby autorytarne czują się zagubione w świecie demokratycznym, w którym zasady nie zostały jasno wyznaczone. W ostatnich badaniach prof. Bilewicz wskazuje również na paradoksalne pozytywne konsekwencje takiego profilu osobowości. Umiłowanie autorytarystów do porządku powoduje, że to właśnie oni wystąpią przeciw wszystkim tym, którzy porządek łamią. Jeśli więc na ich oczach ktoś będzie krzywdził Afrykańczyka, wulgarnie obrażał geja czy atakował Żyda, reakcje osób autorytarnych będą znacznie silniejsze niż innych ludzi. To raczej oni staną w obronie dyskryminowanych, choć osobiście za nimi nie przepadają.

NAUKI O ŻYCIU

DR HAB. WIESŁAW BABIK

*Institut Nauk o Środowisku
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie*

Osiągnięcie naukowe: badania nad ewolucją adaptywną zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem zmienności genów MHC

Dr hab. Wiesław Babik ukończył studia biologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, tam też w 2004 r. uzyskał doktorat, a w 2010 r. habilitację. Od 2004 r. pracuje w Instytucie Nauk o Środowisku UJ, gdzie kieruje Zespołem Ekologii Molekularnej i Behawioralnej oraz Laboratorium Ekologii Molekularnej. W latach 2004-2007 odbył staż podoktorski w Helmholtz Centre for Environmental Research w Halle (Niemcy) a w 2008 r. w Imperial College London (UK). Stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, członek Komitetu Biologii Ewolucyjnej i Teoretycznej PAN oraz rad redakcyjnych

czasopism „Proceedings of the Royal Society B” oraz „Journal of Evolutionary Biology”.

Zajmuje się biologią ewolucyjną, a w jej obrębie głównie trzema powiązаныmi ze sobą tematami. Bada wpływ hybrydyzacji międzygatunkowej na proces powstawania gatunków, procesy ewolucyjne zachodzące w populacjach wykazujących strukturę geograficzną oraz genetyczne podstawy adaptacji. Informację uzyskuje analizując różnice genetyczne między osobnikami i populacjami w czasie i przestrzeni. Opracowuje także metody określania różnic genetycznych między osobnikami, szczególnie w genach głównego kompleksu zgodności tkankowej.

NAUKI ŚCISŁE I TECHNICZNE

PROF. DR HAB. PIOTR ŚNIADY

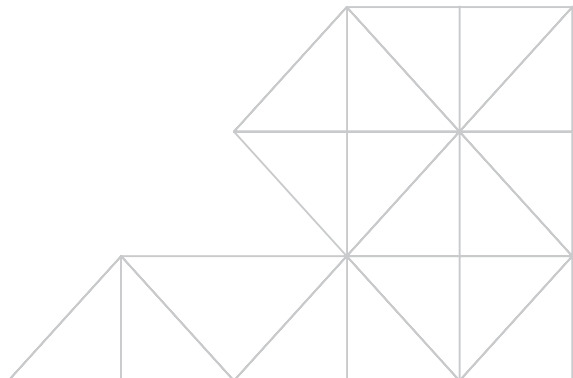
Wydział Matematyki i Informatyki
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu, Polska Akademia Nauk

Osiągnięcie naukowe: znaczące wyniki w teorii reprezentacji i probabilistyce nieprzemiennej

Prof. dr hab. Piotr Śniady przez wiele lat był związany z Uniwersytetem Wrocławskim, swoją macierzystą uczelnią; później pracował na Technische Universität München. Celem jego badań jest znalezienie ukrytych struktur, które tłumaczyłyby otaczający nas świat; zarówno widzialny świat fizyczny, jak i niewidzialny świat matematycznych idei. Wskazówek, gdzie takie struktury mogą się znajdować, szuka przy użyciu kombinatoryki, teorii zajmującej się szeroko rozumianymi obiektami skończonymi (takimi jak grafy czy różnorakie diagramy) oraz ich zliczaniem.

W ostatnich latach głównym przedmiotem badań prof. Śniadego jest teoria reprezentacji, która bada, w jaki

sposób skończone zbiory symetrii mogą realizować się w konkretny, geometryczny sposób. Teoria ta jest przydatna wszędzie tam, gdzie występują bardzo symetryczne problemy: zarówno w matematyce, fizyce, jak i chemii kwantowej. Wyniki tych badań staną się przydatne, gdy ludzkość skonstruuje pierwsze komputery kwantowe, aby lepiej wykorzystać ich moc obliczeniową lub może na odwrót: by zrozumieć tkwiące w nich ograniczenia.

**GRAMY
DLA POLSKIEJ NAUKI**

2015

Narodowe Centrum Nauki, ul. Królewska 57, 30-081 Kraków, tel. +48 12 341 90 00, fax: +48 12 341 90 99,
e-mail: biuro@ncn.gov.pl, www.ncn.gov.pl